Raadsvoorstel

Onderwerp	: Verordening Sociaal Medische Indicatie gemeente Beuningen 2026
Zaaknummer	: 784683
Behandelend team	: Sociale Ontwikkeling
Status	: Openbaar

Besluit om

1. De verordening Sociaal Medische indicatie gemeente Beuningen 2026 met ingang van 1 december 2026 vast te stellen.

Inleiding

In 2005 is de Wet kinderopvang in werking getreden. Vanaf dat moment is de kinderopvang een zaak van 'de markt' geworden. De wet regelt dat werkende ouders kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst ontvangen. De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke vangnetregeling voor gezinnen die te maken hebben met sociaal-medische problematiek en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Via de SMI kunnen deze ouders een vergoeding voor de kosten van kinderopvang ontvangen. De doelgroep bestaat uit gezinnen met kinderen tot en met 12 jaar. In het ombuigingstraject in 2024 is de SMI-regeling opnieuw onder de loep genomen en is er onderzoek gedaan naar de inzet van de regeling. Daarnaast heeft de VNG begin 2026 een handreiking gepubliceerd om meer uniformiteit te creëren bij de inzet van de SMI-regeling in Nederland. Het Sociaal Team is gemandateerd door het college om de SMI-regeling toe te passen.

Beoogd effect

Aansluiten bij de uniforme werkwijze van de SMI-regeling in het land en daarmee de regeling inzetten op momenten wanneer dit noodzakelijk is. Namelijk: de ouder, vanwege medische en/of sociale situatie, tijdelijk te ontlasten bij de zorg voor een kind om zodoende de ouder in staat te stellen de gezinssituatie duurzaam te verbeteren ten behoeve van de gezonde ontwikkeling van het kind.

Argumenten

1.1 *Een verordening geeft de SMI-regeling een wettelijke grondslag.*
De SMI-regeling is vangnetregeling voor gemeenten waarbij wettelijke grondslag ontbreekt. Een wettelijke grondslag is vereist voor onder andere het verwerken van gegevens van inwoners (AVG). Door de SMI-regeling in een verordening vast te leggen, voldoet de gemeente aan haar wettelijke verantwoordelijkheid en is de juridische basis voor de uitvoering, inclusief het gebruik van persoonsgegevens, helder en toetsbaar.

1.2 *De verordening maakt de uitvoering door het Sociaal Team duidelijker en beter toetsbaar.*
In 2024 zijn de eerste beleidsregels voor SMI vastgesteld. Deze zijn in het ombuigingstraject in 2024 samen met het Sociaal Team geëvalueerd. Uit deze evaluatie blijkt dat op onderdelen, zoals voorliggende voorzieningen, de inzet van de ouder om de situatie aan te passen en de tijdelijkheid van de voorziening, nadere verduidelijking nodig is. Door deze aspecten in de verordening te verankeren, ontstaat meer houvast voor consulenten bij de beoordeling en voor inwoners bij het aanvragen en begrijpen van de regeling.

1.3 De verordening stimuleert eigen regie en eigen kracht van inwoners.
De verordening vergroot de eigen regie en eigen kracht van de inwoner, omdat de regeling duidelijker, strakker en transparanter is ingericht. Hierdoor wordt nadrukkelijker gestuurd op wat ouders zelf kunnen

en welke voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn. Ook wordt duidelijker welke inzet van ouders wordt verwacht om de problematiek te verminderen.
Daarnaast zorgt de verordening ervoor dat:

- de looptijd en omvang van de voorziening worden begrensd;
- de tegemoetkoming rechtstreeks aan de kinderopvang wordt betaald;
- de eigen verantwoordelijkheid van ouders nadrukkelijker zichtbaar wordt, doordat de eigen bijdrage en de hoogte van de tegemoetkoming zijn gekoppeld aan het inkomen en de daadwerkelijk vergoede kosten;
- de regeling meer aansluit bij de systematiek van de kinderopvangtoeslag voor ouders die wel recht hebben op KOT, omdat daar eveneens sprake is van een inkomensafhankelijke bijdrage en vergoeding van een deel van de kosten.

Hierdoor ontstaat meer duidelijkheid en herkenbaarheid voor inwoners en wordt voorkomen dat de voorziening langer of ruimer wordt ingezet dan nodig.

1.4 De verordening sluit aan bij de handreiking Sociaal Medische Indicatie (SMI) van de VNG.
Bij het opstellen van de verordening is rekening gehouden met de basislijn die geadviseerd wordt door de VNG om uniformiteit van de regeling binnen het land te kunnen waarborgen. Door hierbij aan te sluiten is het voor inwoners niet afhankelijk van de gemeente waar zij wonen hoe de regeling ingezet kan worden.

1.5 De regeling sluit aan bij de doelstellingen in het beleidsplan Sociaal Domein.
De SMI-regeling sluit aan bij de doelstellingen die beschreven zijn in het beleidsplan Sociaal Domein, zoals het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het versterken van de sociale basis.

Kanttekeningen
1.1 *Er bestaat een risico dat de vraag naar SMI toeneemt na vaststelling.*
Door de verordening en de communicatie hierover kan de bekendheid van de SMI-regeling bij inwoners en professionals toenemen, waardoor meer gezinnen de weg naar de regeling weten te vinden. Dat is positief, omdat de regeling dan vaker wordt benut door inwoners die daar daadwerkelijk recht op hebben. Tegelijkertijd kan een gelijktijdige toename van aanvragen extra druk leggen op het Sociaal Team. Op basis van de huidige cijfers ging het in 2024 om 4 nieuwe indicaties, in 2025 om 3 en tot op heden in 2026 om 2. Mocht dit aantal verdubbelen, dan kunnen we dit nog steeds binnen het Sociaal Team opvangen. Op dit moment hebben we geen reden om aan te nemen dat we veel gezinnen missen die wel recht hebben op de regeling. De ontwikkeling van het aantal aanvragen en de daarmee gepaard gaande kosten worden gevolgd via de monitor Grip op het Sociaal Domein en de reguliere P&C-cyclus, zodat indien nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

Financiën
De voorgestelde besluiten hebben geen aanvullende financiële consequenties. De uitvoering van de SMI-regeling vindt plaats binnen de bestaande budgetten voor het sociaal domein. Eventuele ontwikkelingen in het gebruik van de regeling worden gemonitord en zo nodig betrokken bij toekomstige begrotingsafwegingen.

Tijdspad
Na vaststelling van de verordening wordt deze gepubliceerd in het gemeenteblad en op overheid.nl. De verordening treedt in werking per 1 december 2026.

Communicatie/Participatie
De verordening is zorgvuldig opgesteld met brede interne en externe betrokkenheid. Intern is conceptvorming en aanscherping van de regeling besproken met consulenten van het Sociaal Team, een backofficemedewerker, een kwaliteitsmedewerker en de functionarissen op het gebied van privacy en juridische zaken, zodat de regeling uitvoerbaar, rechtmatig en in lijn met de AVG is.
Daarnaast zijn op enkele praktische onderdelen specifieke vragen en uitgangspunten afgestemd met de grootste kinderopvangorganisatie in de gemeente.

De Adviesraad Sociaal Domein is geïnformeerd en om input gevraagd op de uitgangspunten van de SMI-regeling. De ontvangen opmerkingen en aandachtspunten zijn, waar mogelijk, verwerkt in de verordening. De verordening zal na vaststelling worden gepubliceerd in het gemeenteblad en overheid.nl.
De verordening wordt na vaststelling gepubliceerd in het gemeenteblad en op overheid.nl. Daarnaast wordt de verordening intern gedeeld met de collega's van het Sociaal Team. Er wordt een bijeenkomst georganiseerd, waarbij de consulenten worden meegenomen in de wijzigingen en de gevolgen voor de uitvoering. De kinderopvangorganisaties worden ook op de hoogte gesteld van de nieuwe regeling.

Evaluatie
De evaluatie van de SMI-regeling is geborgd binnen de bestaande P&C-beleidscyclus en de monitor Grip op Sociaal Domein. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats tussen de afdeling Beleid en het Sociaal Team, waarbij de SMI-regeling ook onderwerp van gesprek blijft.
Bij deze evaluaties wordt gekeken naar het gebruik van de regeling, de doelmatigheid en de effecten op de gezinssituatie en de ontwikkeling van het kind. Daarbij worden in ieder geval het Sociaal Team en de afdeling Kwaliteit betrokken. Indien nodig wordt de verordening op basis van de uitkomsten van de evaluatie aangepast.

Bijlagen
- Bijlage 1: Verordening Sociaal Medische Indicatie Beuningen 2026
- Bijlage 2: Advies Adviesraad Sociaal Domein
- Bijlage 3: Reactie Adviesraad Sociaal Domein
- Bijlage 4: Raadsbesluit

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester